

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" 9 01 1990.  
CZĘŚĆ PIERWSZA. (godz. 14.40)

## INFORMACJE KRAJOWE.

JASTRZĘBIE ZDROJ. 9 stycznia Komisja Zakładowa NSZZ "S" KWK "Jastrzębie" przeprowadziła dwugodzinny strajk ostrzegawczy. Wysunięto cztery postulaty: 1/ Wobec pełnego urynkwienia cen artykułów konsumpcyjnych oraz cen artykułów zaopatrzeniowych, od których zależy koszt wydobycia węgla należy w pełni urynkwic ceny węgla. 2/ Stworzenia prawnej możliwości zawierania wewnątrzzakładowych porozumień placowych i wewnętrznych systemów placowych. Ma to na celu stworzenie warunków dla reformy wewnętrznych struktur zarządzania i organizacji pracy. 3/ Całkowitego zablokowania zatrudniania pracowników etatowych, w związku z zamierzoną redukcją zatrudnienia wśród kadry administracyjnej. 4/ Nietworzenia nowych struktur w miejsce likwidowanych Przedsiębiorstw Eksploatacji Węgla. W przypadku niespełnienia postulatów do 16 stycznia Komisja Zakładowa ogłosi strajk, aż do osiągnięcia swych celów. KZ wystosowała telex z postulatami do ministra Syryjczyka. Struktury "Solidarności" nie zostały poinformowane o akcji Komisji Zakładowej. (SIS)

KATOWICE. Oświadczenie przewodniczącego Komisji do Spraw Restrukturyzacji Górnictwa w sprawie oświadczenia Federacji Związku Zawodowego Górników: "Komisja do spraw niezasłużonych przywilejów branżowych, nigdy nie rozpatrywała likwidacji deputatu węgla dla górników. Naszym celem jest rozpatrzenie i konsultacja z komisjami zakładowymi, jako ciało doradcze dla ministra przemysłu, opini i odczuć załóg górniczych w kontekście przywilejów branżowych. Oświadczam również, iż nie przewiduję likwidacji deputatu węgla w górnictwie, natomiast pragnę poinformować, że wpłynął projekt ustawy od ministra pracy, płacy i polityki socjalnej do min. przemysłu, który będzie konsultowany w najbliższym czasie ze związkami zawodowymi. Projekt ten przewiduje wybór przez załogi kopalń świadczeń deputatu w naturze lub ekwiwalencie pieniężnym. Natomiast nie podjęcie stanowiska w tej kwestii do końca roku 1990, będzie ustalone obligatoryjnie z tzw. nadnormatywnego podatku od wynagrodzeń. Pragnę uspokoić załogi kopalń, iż związek "Solidarność" nie podejmie żadnej decyzji w w/w sprawie bez konsultacji z załogami kopalń." Podpisał przewodniczący komisji d/s restrukturyzacji górnictwa, Wiktor Krywulko. (SIS)

BIAŁYSTOK. 9.01 o godzinie 13.00 rozpoczęły się rozmowy przedstawicieli władz miejskich i wojewódzkich z przedstawicielami Regionu Białostockiego, NZS-u i Samorządu Studenckiego filii UW oraz Komitetu Obywatelskiego. Rozmowy te, będące wynikiem okupacji gmachu KW PZPR, dotyczą spraw związanych z przekazaniem budynków pozostających w gestii władz miasta, na rzecz filii UW. Większość z tych budynków, była obiecana uczelni wcześniej, gdy zamierzano przekształcić filię w Uniwersytet Podlaski. (SIS)

WARSZAWA. 9.01. Oświadczenie przewodniczącego Krajowej Komisji Koordynacyjnej Niezależnego Zrzeszenia Studentów Artura Olszewskiego: "Zmiany w sferze gospodarczej wprowadzone przez rząd Tadeusza Mazowieckiego uważamy za konieczne i traktujemy jako jedyną szansę poprawę sytuacji gospodarczej kraju. Koszty jakie musimy ponieść są spowodowane ponad 40-letnimi, nieudolnymi rządami PZPR, ZSL i SD. I dlatego właśnie ta koalicja, a przede wszystkim PZPR musi ponieść wszelkie zarówno polityczne jak i ekonomiczne

konsekwencje swoich decyzji. Dlatego żądamy upaństwowienia majątku PZPR, ZSL i SD oraz jego ponownego rozdysponowania ze szczególnym uwzględnieniem oświaty, służby zdrowia i kultury." (SIS)

WALBRZYCH. W dolnośląskich kopalniach trwa akcja protestacyjna, polegająca na oflagowaniu zakładów pracy. Do postulatów o charakterze organizacyjnym doszły postulaty płacowe. Jak nas poinformował przedstawiciel RKW NSZZ "S" chodzi o deputaty przyznawane emerytom. Górnicy oczekują na przyjazd kompetentnych przedstawicieli władz. (SIS)

WALBRZYCH. Dyrektorka szkoły podstawowej nr 2 w Nowej Rudzie, Halina Krajewska - Rudy, zabroniła uczniom zawiesić w klasie krzyż. Konflikt datuje się od czasu stanu wojennego. (SIS)

OSTROŁĘKA. 27 grudnia 1989 roku NSZZ "S" Region Mazowsze oddział w Ostrołęce, Ostrołęcki Komitet Obywatelski "S", biuro poselsko - senatorskie OKP w Ostrołęce wspólnie ze Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej wystosowały apel do społeczeństwa Ostrołęki o organizowanie pomocy na rzecz walczącego narodu Rumunii. Do akcji przyłączył się Kościół. Do 3 stycznia zebrano ponad półtora miliona złotych. Do 9 stycznia z zakładów pracy przekazano jeszcze 167 690 złotych. Zbiórka pieniędzy i darów rzeczowych trwa nadal. (SIS)

NOWA HUTA. 8 stycznia odbyło się posiedzenie przewodniczących komisji zakładowych NSZZ "S". Podjęto następujące uchwały: 1/ Komisja Robotnicza Hutników oczekuje natychmiastowego usunięcia z terenu kombinatu wszystkich organizacji politycznych (PZPR, ZSMP) oraz natychmiastowego zaprzestania udzielania płatnych zwolnień od pracy działaczom takich instytucji oraz natychmiastowego opróżnienia pomieszczeń. 2/ KRH zwraca się z wnioskiem o niezwłoczne zlikwidowanie istniejącego w kombinacie Ochotniczego Hufca Pracy. 3/ KRH oczekuje od dyrektora naczelnego KM HiL natychmiastowego uporządkowania zasad gospodarki osobowymi samochodami służbowymi. (SIS)

NOWA HUTA. Komisja Robotnicza Hutników skierowała 8 stycznia do rady pracowniczej KM HiL pismo, informujące o powziętym votum nieufności wobec dyrektora naczelnego kombinatu HiL Bolesława Szkutnika. Dyrektor - zdaniem hutników - nie prowadzi kompetentnej polityki organizacyjnej koniecznej w nowej rzeczywistości gospodarczej. Bezruchowi towarzyszy bierna akceptacja działań PZPR i ZSMP. Zmiany muszą nastąpić - twierdzą hutnicy. Mają oni również pretensje do Szkutnika o nie podejmowanie działań w sprawie ochrony środowiska niszczonego przez wyziewy huty. (SIS)

#### INFORMACJE ZAGRANICZNE.

UKRAINA. 3.01 zakończył się pierwszy etap kampanii przedwyborczej na Ukrainie - zgłaszanie kandydatów na deputowanych ludowych Rady Najwyższej Ukrainy i miejscowych Rad. 4.01 rozpoczął się drugi, nie mniej ważny etap: rejestracja kandydatów w okręgowych komisjach wyborczych, która trwać będzie do 4.02. Wielu kandydatów, szczególnie dotyczy to terenów Zachodniej Ukrainy, było zgłaszanych w kilku, a nawet w kilkunastu okręgach wyborczych (np. W. Czornowil, S. Chmara, M. Horyń, I. Dracz, I. Hel). Nowe prawo Ukrainy określa, że do rejestracji w jednym okręgu wyborczym może być zgłoszonych nie mniej, niż dwóch kandydatów. Ostateczny termin składania dokumentów minął 6.01. Osoby, które zostały zgłoszone więcej niż w jednym okręgu, zgodnie z własnym życzeniem muszą wybrać jeden okręg w

którym chcą kandydować. Kandydat zarejestrowany w jednym okręgu traci prawo rejestracji w innym. Niestety nie dysponujemy jeszcze pełnymi danymi o rezultatach pierwszego etapu kampanii przedwyborczej. Natomiast posiadamy dane ze Lwowa i okręgu lwowskiego. Sytuacja kandydatów niezależnych w tym regionie przedstawia się najkorzystniej. 50% kandydatów ze Lwowa i okolic to przedstawiciele ugrupowań nieformalnych (Ruchu Ludowego Na Rzecz Przebudowy, Towarzystwa Języka Ukraińskiego im. Tarasa Szeewczenki, Ukraińskiego Związku Helsińskiego, "Memoriału", Związku Niezależnej Młodzieży Ukraińskiej). Uważają oni, że o ile aparat partyjny nie odwoła się do szczególnie wymyślnych manipulacji i dalsza część kampanii i właściwe wybory odbywać się będą zgodnie z postanowieniami prawa wyborczego, to we Lwowie i okręgu lwowskim wybory powinny zakończyć się pełnym zwycięstwem opozycji. Dla partyjnych powinno zostać nie więcej niż 10% miejsc. Przewodniczący Centralnej Republikańskiej Komisji Wyborczej, Bojko, w rozmowie z przedstawicielami agencji TASS zapewniał, że okręgowe komisje wyborcze są zobowiązane rejestrować wszystkich kandydatów, o ile proces ich zgłaszania zgodny był z obowiązującym prawem wyborczym. Jedynie naruszenie tego prawa może dać podstawę do odrzucenia kandydata w czasie rejestracji. Niestety już w pierwszym etapie kampanii władze wykazały brak dobrej woli - niedopuszcili przedstawiciele grup nieformalnych do głosu. Szczególnie jaskrawo było to widać w centralnych i wschodnich regionach Ukrainy, gdzie ruch opozycyjny jest najsłabszy. Oto kilka przykładów: 3.01 w Żytomierzu odbywała się konferencja, podczas której miano wyłonić kandydatów na deputowanych. Było dwóch pretendentów: W. Owsijenko, przewodniczący żytomierskiej filii UZH i kandydat partyjny W. Krawczenko. Gdy sympatie zebranych delegatów wyraźnie skierowały się w stronę Owsijenki, dyrektor fabryki wstał i oświadczył że opuszcza salę oraz zaproponował, aby uczynili to wszyscy prawdziwi komuniści. W rezultacie, ze względu na brak wymaganego forum nie można było przeprowadzić głosowania. Konferencja została zerwana. Takich przykładów można przytoczyć dużo, czego najlepszym potwierdzeniem jest ogromna ilość listów - protestów na adres II Zjazdu Deputowanych Ludowych ZSRR w Moskwie, który odbywał się w grudniu 1989 r. I jeżeli takich przypadków było nieporównywalnie mniej na Zachodniej Ukrainie, to tylko dlatego, że społeczeństwo wykazuje tu dużo więcej pilności i potrafi przeciwdziałać tego typu akcjom ze strony rządzącego aparatu. Obecnie wszyscy z niecierpliwością oczekują drugiego etapu kampanii przedwyborczej, czyli rejestracji kandydatów. Nie bez słuszności przewiduje się, że komuniści zrobią wszystko, aby odrzucić jak największą liczbę kandydatów opozycji. Ostatnio na Ukrainie coraz częściej słychać słowa skierowane do tych na górze: "Rumunia ich niczego nie nauczyła...". (SIS-WAI)

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ 'SIS' 9 01 1990.

CZEŚĆ DRUGA. (godz. 16.05)

INFORMACJE KRAJOWE.

GDANSK. 9.01 o godz. 11. rozpoczęło się posiedzenie <sup>PREZYDIUM</sup> KKW NSZZ "Solidarność". Rzecznikiem KKW mianowano Barbarę Malak. B. Malak do 1986 r. była pracownikiem naukowym Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego (ostatnio na stanowisku adiunkta). W czasie stanu wojennego pod groźbą rozwiązania Wydziału zmuszona do ustąpienia ze stanowiska prodziekana do spraw studenckich, za odmowę usuwania studentów biorących udział w strajku. W latach 1986-1989 mieszkała w Amsterdamie, współpracując z polską sekcją Radia Wolna Europa. (SIS)

RADOM. Rada nadzorcza Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Radomiu podjęła uchwałę o podniesieniu cen skupu mleka z 600 do 1200 zł za litr. Spowoduje to wzrost cen wyrobów mleczarskich o 80-100 %. Kostka masła będzie kosztowała 5-6 tys. zł - najwięcej w Polsce. Uchwała ta, jak poinformowała KZ "S" działająca przy Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej, zapadła w dn. 5.01, na tym samym zebraniu, na którym odwołano stary zarząd spółdzielni. Zdaniem KZ "S" decyzja ta ma charakter jawnie prowokacyjny. Rada nadzorcza dąży do wywołania kryzysu w zakładzie i do skompromitowania ludzi, którzy podjęli się walki z mleczarską nomenklaturą. Nie jest wykluczone, że rezultatem poczynań rady będzie bankructwo zakładu. Kogo będzie stać na kupno tak drogiego masła? Skąd spółdzielnia weźmie pieniądze na zakup surowca od rolników? - pyta KZ NSZZ "S". (SIS)

RADOM. RKK Służby Zdrowia przy MKR "Solidarność" Ziemi Radomskiej twierdzi, że dostrzega manipulacje przy obsadzeniu stanowiska dyrektora Wojewódzkiego Zespołu Metodycznego Opieki Zdrowotnej i Opieki Społecznej w Radomiu. Uważa, że władze dążą do powierzenia tej funkcji "człowiekowi nomenklatury", Władysławie Bazyli-Sys. RKK domaga się jak najszybszego ogłoszenia konkursu na to stanowisko, a do czasu jego rozstrzygnięcia - pozostawienie na nim, obecnie pełniącej tę funkcję, Leokadii Nowakowskiej. (SIS)

MAKÓW. KZ "S" przy zakładzie przetwórstwa spożywczego w Makowie, zwróciła się do Biura Notarialnego w Radomiu o wstrzymanie rejestracji spółki "Makpol", którą Wojewódzki Związek Gminnych Spółdzielni zamierza zawrzeć z austriacką firmą "Vienna-Commorz", wnosząc do majątku spółki zakład w Makowie. "Decyzja o zawiązaniu spółki, zapadła bez uwzględnienia interesu zakładu i stanowiska jego załogi. Jesteśmy zdania - pisze dalej KZ "S" - że pierwszoplanową sprawą dla naszego zakładu jest usamodzielnienie się, które jest możliwe i wskazane w świetle przeprowadzonej reformy gospodarczej w naszym kraju. Usamodzielnienie jest uzasadnione ekonomicznie, gdyż tylko wówczas będzie możliwe osiąganie wyników i zwiększenie produkcji. Natomiast trwanie w dawnej strukturze, jedynie pod inną, będzie obciążać zakład poprzez odprowadzenie ok. 40% zysku rocznego do WZGS w Radomiu, na podtrzymanie nierentownych zakładów podległych dawnemu Związkowi. Taka sytuacja będzie w rezultacie prowadzić, przy obecnych rygorystycznych przepisach finansowych, wszystkie zakłady do upadku." (SIS)

SIERADZ. Do 9 stycznia w Sieradzu zebrano na pomoc dla Rumunii około 3 mln złotych. Międzyzakładowy Komitet Organizacyjny NSZZ "S" ze Zduńskiej Woli zebrał na ten sam cel około 1,5 mln złotych. (SIS)

5

#### INFORMACJE ZAGRANICZNE

BUDAPESZT. Według niepotwierdzonych jeszcze doniesień niedaleko miejscowości Estergom, powstanie fabryka montażowa, w której składane będą zaprezentowane w zeszłym roku samochody Suzuki o pojemności 1000 i 1300 cm sześciennych. Produkcja ruszy prawdopodobnie za dwa lata i będzie wynosić 50 a później 100 tys. samochodów rocznie, z czego połowa przeznaczona będzie na rynek wewnętrzny. W/g ubiegłorocznych cen samochody miałyby kosztować: mniejszy - 385 tys., większy - 425 tys. forintów. Początkowo samochody będą montowane z części japońskich, później przewiduje się wykorzystanie 75% podzespołów węgierskich. Gwarancja jakości ma być fakt, że połowa samochodów będzie wprowadzana na rynek zachodnioeuropejski po uprzednim sprawdzeniu jakości odpowiadającej normom japońskim. Produkcja Suzuki będzie największą z dotychczasowych japońskich inwestycji we Wschodniej Europie. (SIS-WAI)

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" 9 01 1990.

CZĘŚĆ TRZECIA. (godz. 17.30)

INFORMACJE KRAJOWE.

GDANSK. 9.01. Głównym tematem obrad Prezydium KKW była prywatyzacja gospodarki. Jacek Merkel przedstawił sprawozdanie ze swojego spotkania ze Zbigniewem Lisem - wiceministrem finansów, który zapoznał go z rządowym projektem prywatyzacji. Ze względu na różne różne propozycje przeprowadzenia tego procesu, wysuwane tak przez rząd jak i ekspertów związkowych ustalono, iż na posiedzeniu KKW 17.01. zaproszeni zostaną autorzy różnych projektów i odbędzie się merytoryczna dyskusja na temat prywatyzowania gospodarki. Odnośnie planu Balcerowicza podkreślano, iż działacze związkowi muszą dobrze poznać wszystkie ustawy, bowiem zawierają one rozmaite możliwości kontrolowania procesów zachodzących w przedsiębiorstwie. Dobra znajomość tych przepisów pozwoli efektywnie funkcjonować związkowi zawodowemu, zwłaszcza w sytuacjach ekstremalnych jak np. zbiorowe zwolnienia z pracy.

Na posiedzeniu Prezydium poruszano także problem ochrony znaku graficznego NSZZ "Solidarność". (SIS)

WROCLAW. Od 8.01. trwa akcja strajkowa junaków Obrony Cywilnej w 32 Wojskowym Zakładzie Budowlanym. Mimo wielokrotnego zgłaszania postulatów przez junaków do przelożonego, żadna sprawa nie została załatwiona ani przedyskutowana. Protestujący domagają się 8-godzinnego dnia pracy, wolnych sobót na zasadach ogólnokrajowych, podwyższenia uposażenia miesięcznego o 300 proc., prawa do urlopu, odstąpienia od regulaminu wojskowego i nierepresjonowania uczestników strajku. Junacy domagają się spotkania z szefem Obrony Cywilnej. (SIS)

INFORMACJE ZAGRANICZNE.

ZSRR

KRASNOJARSK. 5. 01. Nieopodal CDT-u sześciu niezidentyfikowanych osobników okrzyło kolportera prasy niezależnej Aleksandra Kołotowa grożąc mu pobiciem za rozpowszechnianie "Samizdatu". (SIS-WAI)

JAKUCK. 1. 01. Dwóch przestępców otworzyło ogień do przechodniów. Na miejscu zginął student wydziału pedagogicznego Uniwersytetu Jakuckiego, ciężko ranny został słuchacz Akademii Medycznej. Zabójców zatrzymano. Na konferencji prasowej zorganizowanej nazajutrz przez MSW, Komitet miejski KPZR i Miejski Komitet Wykonawczy Sowietów nie udzielono studentom wystarczających wyjaśnień w tej sprawie. W związku z tym środowisko akademickie utworzyło Grupę Inicjatywną na rzecz walki z przestępczością. Na znak protestu zorganizowała ona 6 stycznia wiec na placu Przyjaźni Narodów. (SIS-WAI)

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" 9 01 1990.

CZEŚĆ CZWARTA. (godz. 18.40)

#### INFORMACJE KRAJOWE.

WARSZAWA. 9.01 obraduje Sejmowa Komisja Kultury i Środków Przekazu. Przyjęto projekt Budżetu Centralnego w części dotyczącej Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz Planu Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury na 1990 rok. Komisja opracowała następujący wniosek w sprawie Głównego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk. "Komisja Kultury i Środków Przekazu popiera inicjatywę ustawodawczą posłów w sprawie likwidacji Głównego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk. Uważamy jednocześnie, że działalność tego Urzędu powinna być ograniczona od zaraz. Dlatego oddaliśmy w całości projekt budżetu na 1990 rok i zwracamy się do Rządu o przedstawienie nowego projektu budżetu do czasu przyjęcia przez Sejm uchwały w sprawie likwidacji tego Urzędu. (SIS)

#### INFORMACJE ZAGRANICZNE.

##### LITWA

WILNO. 6.01 w Auli Akademii Nauk Litewskiej SRR odbyła się X sesja Sejmu Sajudisu. Starosta Sejmu został wybrany Aleksander Abiszalas. Podczas obrad dyskutowano o uczestnictwie członków partii komunistycznej w Sajudisie, szczególnie w Radzie Sejmu, oraz o ich w wyborach pod sztandarem Sajudisu. Większość członków Sejmu opowiedziała się za tym, aby w zbliżających się wyborach do Rady Najwyższej Litewskiej SRR oceniać kandydatów w oparciu o cechy osobiste, a nie o przynależność partyjną. Podkreślono jednocześnie, że komunista popierany przez Sajudis musi bardzo dokładnie określić swój program działania w przyszłym Parlamencie. Przewodniczący Kowieńskiej Rady Sajudisu Czesławias Stankewiczius przedstawił projekt platformy wyborczej Sajudisu. Po długiej dyskusji Sejm podjął uchwałę na temat obecnego kształtu KPL: "Sajudis był i jest opozycją w stosunku do Komunistycznej Partii Litwy, jednak w wypadku wewnętrznego zagrożenia, mogą zespolic się we wspólnym sprzeciwie. Biorąc pod uwagę przyjęte na XX zjeździe KPL statut i program, orientujące partię na działania dla dobra Litwy, Sejm Sajudisu poprze wszelkie starania kierownictwa KPL mające na celu odrodzenie niezależnego demokratycznego państwa litewskiego. Sejm uważa, iż KPL musi donosić oceny swojej przeszłości, osadzić winnych przestępstw popełnionych wobec ludności i winnych prześladowań Kościoła, KPL musi zlikwidować stare struktury i odżegnać się od swojej dotychczasowej działalności. Przynależność do partii nie może być powodem przywilejów. Komuniści Sajudisu muszą wyraźnie określić swoją opozycję względem KPL, taktyki wyborczej i przyszłej parlamentarnej czy partyjnej działalności."

Kazimieras Motilka, odnośnie zbliżającej się wizyty M.Gorbaczowa stwierdził: "Na sesji Sejmu zabrakło przemówień na temat planu odtworzenia niezależności. Teraz przyszedł czas nie tylko, aby dążyć do niej drogą parlamentarną, ale i kategorycznie się jej domagać. Okazja, jaką będzie wizyta Gorbaczowa, nie powtórzy się tak szybko, dlatego też musimy zgromadzić jak najwięcej Litwinów i żądać wolności."

Na ten temat znajduje się także zapis w sejmowej rezolucji: " Sejm Sajudisu prosi mieszkańców Litwy, aby w dniu przybycia Gorbaczowa

zgrupowali się w Wilnie i zademonstrowali zdecydowane dążenie narodu litewskiego do odrodzenia niezależnego państwa Litwy. W tym celu utworzony zostanie komitet organizacyjny demonstracji "Wolność i niezależność Litwie".

Zita Szliczite wyraziła niepokój z powodu włączenia się Sajudisu w inicjatywę partii komunistycznej. Fakt ten może przynieść porażkę w zbliżających się wyborach. W związku z tym zaproponowała, aby 3.02. podczas konferencji przedwyborczej Sajudisu przedstawić status zjazdu. Przeciwnego zdania był deputowany ludowy ZSRR Kazimieras Moka. Ostatecznie przegłosowano, iż konferencja odbędzie się 3.02. w Wilnie w Pałacu Sportu, jednak bez pełnomocnictw zjazdu.

Przyjęto następującą rezolucję: "Sejm zwraca się do prezydium Rady Najwyższej Litewskiej SRR, by nie odkładać przeprowadzenia sesji nadzwyczajnej poświęconej referendum o udziale w wyborach do Rady Najwyższej Litewskiej SRR i rad terenowych tymczasowych mieszkańców republiki. Na nadzwyczajnej sesji należy ogłosić, że Litwa nie uznaje ustawy o nadzorze konstytucyjnym odpowiedniego komitetu."

Przewodniczący Rady Sejmu Vytautas Landsbergis przeczytał członkom sejmu projekt o dalszej współpracy Sajudisu ze Światowym Zrzeszeniem Litwinów.

Sejm zaaprobował ideę utworzenia Tymczasowej Konsultacyjnej Rady Politycznej Litwy. Deputowany ludowy ZSRR Juozus Olekas przeczytał oświadczenie o utworzeniu klubu politycznego odradzających się partii politycznych i bezpartyjnych członków Sajudisu.

WILNO. 6.01 przy wileńskim Pałacu Sportu, za zgodą Komitetu Wykonawczego miasta Wilna, odbył się wiec Socjalistycznego Ruchu na Rzecz Przebudowy na Litwie "Vienybe-Jedinstwo-Jedność" i Komitet Republikański Obrony Praw Politycznych i Socjalnych Praw Ludzi Pracujących. Administracja Pałacu Sportu nie wyraziła zgody na to by wiec odbył się na ich terenie, motywując to tym, że jednocześnie miały odbywać się imprezy świąteczne i noworoczne. Organizatorzy mitingu nie zwrócili na to uwagi. Uczestnicy wiecu występowali przeciwko samodzielności Komunistycznej Partii Litwy, opowiadając się za wzmocnieniem KPZR. Wsuwano m.in. następujące hasła: "KPZR w jedności - to sukces przebudowy", "Organizacjom Partyjnym - Czerwony Sztandar". W wiecu wzięło udział ok 3 tys. ludzi. Przyjęto odezwę do M.Gorbaczowa. Czytamy w niej m.in. "Wy przybywacie do Litwy w czasie gdy sytuacja polityczna jest wyjątkowo napięta. Ostatnią kroplą w przelany kielichu stały się uchwały XX Zjazdu Komunistycznej Partii Litwy, które głoszą reorganizację republikańskiej partyjnej organizacji KPZR w samodzielną Komunistyczną Partię Litwy. Był to krok którego nie mogliście przewidzieć, bo dążono do niego konsekwentnie - najpierw od związkowych organów oddzieliły się stowarzyszenia twórcze, potem Komsomol i związki zawodowe." Podczas wiecu rozpowszechniano broszurę w języku rosyjskim "W walce o władzę: z wystąpień, publikacji przywódców Sajudisu - Deputowanych Ludowych ZSRR." (SIS-WAI)

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS 9.01.1989  
CZĘŚĆ PIĄTA (godz. 20.00)

#### INFORMACJE KRAJOWE

KIEKRZ. (woj. poznańskie) 9.01 rozpoczął się zjazd założycielski Związku Funkcjonariuszy MO i MSW, na który przybyło 267 delegatów reprezentujących wszystkie województwa i 4 szkoły resortowe. Na wstępie obrad miał miejsce incydent - nie pozwolono na pozostanie na sali pracownikom SB i cywilnym pracownikom resortu. Podczas zjazdu powołano 4 komisje - statutowa, programowa, interwencyjna i legislacyjna. Mandatu nie otrzymała delegacja resortu MSW, gdyż reprezentuje ona Radę Funkcjonariuszy - quasi związek zawodowy istniejący dotychczas. Wśród zebranych panują różne opinie co do kształtu związku zawodowego MO. Grupa funkcjonariuszy z Warszawy optuje za związkiem współpracującym ściśle z NSZZ "S", większość jednak postuluje całkowitą autonomię. Na obradach obecny jest pan Jabłoński, który próbował zakładać niezależny związek MO w roku 1981. 9.01. najprawdopodobniej zostanie powołana Krajowa Komisja Koordynacyjna złożonej z 50 osób, która zajmie się wypracowaniem statutu, programu i rejestracją związku. Rozważane są różne możliwości rejestracji - centralnej i federacyjnej. Większość opowiada się jednak za rozwiązaniem kompromisowym - rejestracja podwójna.

KIETRZ (woj. opolskie). W zakładach "Welur" trwa pogotowie strajkowe. Powołano 12-osobowy Komitet Strajkowy, złożony z członków "S". Postulaty: Redukcja etatów pracowników umysłowych, rozliczenie dyrektora z nieuzasadnionych wyjazdów zagranicznych, zwolnienie kierownika zakładu czwartego za nadużycia służbowe. Ponadto KS wystąpił z z wotum nieufności dla Komisji Zakładowej "S", za nieudolność i lekceważenie wielokrotnie przedstawianych postulatów. Komitet Strajkowy, który przejął obowiązki Komisji Zakładowej, domaga się wykluczenia z "Solidarności" wiceprzewodniczącego KZ, za "dążenie do rozbicia Związku i kumoterstwo z dyrekcją". W razie niespełnienia postulatów KS ogłosi strajk (terminu nie podano).

OPOLE. W Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji KZ "S" zebrała podpisy 80 proc. załogi pod wnioskiem o odwołanie Rady Pracowniczej. W skład RP wchodzi ludzie zajmujący kierownicze stanowiska w zakładzie. Ponadto Rada wyraziła zgodę na funkcjonowanie spółki, o której działalności załoga nie została powiadomiona. KZ "S" zarzuca Radzie, że nie reprezentuje interesów pracowników, nie składa sprawozdań z działalności i ignoruje Związki Zawodowe.

OPOLE. 11.01. o godz. 19. w Teatrze im. Jana Kochanowskiego Agencja Artystyczna "Alba" organizuje koncert Przemysława Gintrowskiego. Cały dochód z koncertu będzie przeznaczony na Fundusz Inicjatyw Gospodarczych Premiera T. Mazowieckiego. tego samego dnia odbędzie się koncert "Pokój Tobie Rumunio". Organizatorami koncertu są: "S" regionu opolskiego, WSP, NZS. Dochód będzie przeznaczony na pomoc dla Rumunii.

OPOLE. Min. J. Kuroń przekazał 2 mln zł z funduszu "SOS" Komitetowi Pomocy dla Najbardziej Potrzebującym przy TZR "S" Śląska Opolskiego. Pieniądze będą przekazane najbardziej potrzebującym dzieciom.

WROCLAW. 9.01 odbyło się w Sądzie Wojewódzkim we Wrocławiu posiedzenie wyjaśniające w sprawie zarejestrowania Stowarzyszenia na

Rzecz Osób Ubiegających się i Odbychających się, następcza "Objector". Po wyjaśnieniu niejasnych kwestii, sąd postanowił, że w ciągu 10 dni będą one rozstrzygnięte. Następna rozprawa odbędzie się 23.01.

## INFORMACJE ZAGRANICZNE

### CZECHOSŁOWACJA

PRAGA. 8.01. na nadzwyczajnym posiedzeniu Czechosłowackiej Rady Narodowej nowym prokuratorem generalnym CRS mianowano dr Pavla Rychetskiego. Dr Pavel Rychetsky, absolwent prawa Uniwersytetu Karola w Pradze, zmuszony został do odejścia z pracy na uniwersytecie w roku 1970. Publikował w Lidových Novinach i za granicą. Jest współautorem obszernego studium "Czechosłowacja 70 lat później". Bezpartyjny, od grudnia 1976 sygnatariusz Karty 77, w 1977 został wybrany członkiem Centrum Koordynacyjnego FO w Pradze. Jest przedstawicielem przedstawionego przez FO pierwszego projektu nowej Konstytucji Czechosłowackiej.

PRAGA. 9.01. Według ankiety przeprowadzonej wśród pracowników powstającego Instytutu Socjologicznego przy Czechosłowackiej Akademii Nauk w Pradze, generalnie ludzie są niezadowoleni z aktualnego rozwoju sytuacji politycznej, jednak w miastach zamieszkania odczuwa tylko 40 proc. badanych. Ludzie przejawiają gotowość włączenia się w życie społeczne, ale odmawiają członkostwa w partiach politycznych. Wyrażają również obraz poparcia dla poszczególnych partii i grup politycznych w nadchodzących wyborach. Za KPCz opowiadają o się 16,4 proc. ankietowanych, za Czechosłowacką Partią Socjalistyczną 12,7 proc., za FO 12,1 proc., partią zielonych 7,0 proc., Czechosłowacką Partią Ludową 6,7 proc., socjalistycznymi organizacjami 5,5 proc., partią rolników 0,9 proc. Inni badani 3,4 proc. 16 proc. nie wiedziało, na kogo głosować, ale na pewno nie na KPCz, 20,7 proc. nie miało zdania. W większych miastach poparciem cieszą się KPCz, Czechosłowacka Partia Socjalistyczna, FO i Czechosłowacka Partia Zielonych, na wsi Czechosłowacka Partia Ludowa i socjalistyczne organizacje demokratyczne.

### ZSRR

SWIERDŁOWSK. 8.01. Zakończono postępowanie sądowe wobec niezależnego dziennikarza, Siergieja Kuźniecowa, za "nielegalną działalność" zasądono mu 6 miesięcy robót przymusowych w wymiarze pracy z uposażeniem w wysokości 20% pensji. Kuźniecowa znajduje się w 33 szpitalu miejskim. Sąd okręgowy przyznał również, że podczas śledztwa dopuszczono się poważnych błędów.

TALLINN. 8.01. W dniach 5-8 stycznia w Związku Radzieckim Centralnym Związku Inżynierów i Techników obradował 3 zjazd Związku Inżynierów i Techników. Centralnym problemem zjazdu było przyjęcie nowego programu programowej. Autorzy programu optują za obywatelską formą polityki, tworzeniem równoległych struktur wewnątrz systemu państwowego, przedyskutować projekt w regionach do następnego zjazdu, który odbędzie się na połowę maja.

BAKU. 7.01. 6-7 stycznia odbyła się konferencja Frontu Ludowego Azerbejdżanu z udziałem przedstawicieli innych frakcji FL. Wyrażono niezadowolone sposobem informowania w prasie centralnej o wydarzeniach w Nachiczewaniu, uważając to za prowadzoną kampanię przeciw narodowi azerskiemu.

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS". 09.01.90

CZEŚĆ SZÓSTA. (godz. 21.30)

#### INFORMACJE KRAJOWE.

WARSZAWA. Posiedzenie sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu c.d. (patrz część czwarta). Prezes Radiokomitetu d/s Radia i Telewizji poinformował Komisję o wzroście opłaty abonamentowej, która w pierwszym kwartale wynosić będzie 3000 zł, w drugim 6000 zł, a w trzecim i czwartym kwartale 9000 zł. Zdaniem prezesa Drawicza Komitet powinien utrzymać się dzięki wpływom abonamentowym. Z koreferatem wystąpił poseł Jacek Szymanderski, który wysunął propozycję aby Państwo dotowało programy lokalne oraz wielkie imprezy typu Olimpiada, Konkurs Szopenowski, czy przyjazd Papieża. Dyrektor Jędrzejewski z Radiokomitetu przedstawił obecną działalność Radiokomitetu, który pracuje m.in. nad zmianą statusu Radia i Telewizji, czyli zwiększeniem uprawnień Rady Programowej, zmianą składu Komitetu, ustaleniem częstości posiedzeń Komitetu, określeniem miejsca Radia i Telewizji w gospodarce narodowej, zasadami sponsorowania reklamy. Planowane jest aby projekt wytycznych programowych, który ma być sformułowany do końca stycznia, był przedstawiony w formie specjalnej uchwały Radia i Telewizji. Dyrektor Jędrzejewski poinformował również o współpracy PRiTV z IV kanałem brytyjskim oraz z VII kanałem francuskim, który będzie retransmitowany w Polsce w języku polskim. Poruszono kwestię dołączenia abonamentu za RiTV do opłaty za elektryczność. Na zakończenie obrad Komisja wydała opinię skierowaną do Komisji Budżetowej, w której zwraca uwagę na konieczność pojawienia się w budżecie państwa rezerwy na ważne wydarzenia artystyczne. (SIS)

WROCLAW. 9.01 w siedzibie RKW "Dolny Śląsk" odbyło się posiedzenie Zakładów Wiodących Sieci. Oprócz omówienia sprawy pomocy dla Rumunii przez Włodzimierza Mękarskiego, poruszono kwestię szkolenia managerów, które w najbliższym czasie będzie zorganizowane przez Klub Obywatelski. Akcja Klubu będzie polegała na wyszukiwaniu i szkoleniu młodych ludzi, którzy w przyszłości mogliby objąć kierownicze stanowiska w zakładach. Klub planuje także zorganizowanie zespołu doradczego, który zajmować się będzie opracowaniem metodyki konkursów na stanowiska kierownicze, a także organizowaniem takich konkursów w przedsiębiorstwach. Klub zwraca się z prośbą o zgłaszanie mu osób, które mogłyby być poddane takiemu szkoleniu. W dalszej części dyskusji wysunięto szereg uwag i pytań dotyczących roli ZZ w obecnej sytuacji gospodarczej. Na pytanie o stanowisko RKW w sprawie planu Balcerowicza, Ludwik Turko, rzecznik prasowy odpowiedział: "popieramy, gdyż nie widzimy innej możliwości, ale jednocześnie powinniśmy dbać o interesy pracowników". Dyskutowano także nad sprawą spółek nomenklarturowych i przeciwdziałaniu tworzeniu ich. Anna Pacuszko zabierając głos w tej sprawie, stwierdziła, że Komisje Zakładowe powinny interesować się inicjatywami tworzenia tego rodzaju przedsięwzięć na terenie zakładu. Jedynie taki sposób postępowania może w przyszłości zapobiec ich tworzeniu. (SIS)

LASKOWICE. /woj. wrocławskie/ 9.01. rozpoczął się strajk okupacyjny Zakładu Transmolecz-Jelcz. Pracownicy wysuwają hasło: "Chcemy być właścicielami majątku, który sami sobie zagospodarowaliśmy". Akcję poprzedziło pogotowie strajkowe.

KAMIENNA GÓRA. /woj. jeleniogórskie/ 5.01. rozpoczęły się rozmowy

sekcji strajkującej załogi PRTiA z siedzibą w sekcji  
Generalnej w Warszawie. Brać udział w strajku  
W wyniku negocjacji ustalono, że strajk zakończy się  
26.01. Do tego czasu komisja ds. strajku przy  
poselsko-senatorskiego zbadała i wypracowała  
stosowne działania odnośnie do strajku

POZNAN. 8.01. rozpoczęła się strajk  
Oddziału Obrony Cywilnej podległego  
budowlanym w Gnieźnie. Ok. 1000 strajkujących  
piętro koszar. 9.01. protesty i strajki  
organizacyjne. Domagają się rozwiązania  
przedstawiciele "S" wielkopolskiego

SZCZECIN. 9.01. została podjęta decyzja  
między Zarządem Regionu NSZZ "Solidarność"  
zakładowa papierni Skolwin, a Zarządem  
Tygodnikiem Solidarność. Spółdzielni  
gospodarczym "S" Regionu Szczecińskiego

SZCZECIN. 9.01. Międzyrejonowa Komisja  
Spedycji Krajowej podjął decyzję o  
czynnego, okupacyjnego. Powołano  
Transportu i Gospodarki Morza i Rybołówstwa  
dyrektora zarządu PSK o rozbudowę i  
usamodzielnienia szczecińskiego

#### INFORMACJE ZAGRANICZNE.

FRAGA. 9.01. obradowała komisja  
się problemami więziennictwa. W składzie  
przewodniczący CRN Jaroslav Štefánek  
także aktywiści FO i VONS. W tym celu  
zajmowały się palącymi konfliktami  
Minister sprawiedliwości D. Štefánek  
komisji jest rozwiązywanie konfliktów  
przy przygotowywaniu zmian w przepisach  
materiałów dowodowych przez funkcjonariuszy,  
którzy dopuścili się przestępstw  
karne przeciwko funkcjonariuszom  
ich z dotychczasowych zarządzeń  
swoja odpowiedzialna i nieodpowiedzialna  
omawiano także problemy przy  
lekarskiej i zabezpieczenia więziennictwa.  
najbliższych dniach ma być przyjęta  
prawem ustawa, zgodnie z którą  
podpisać oświadczenie o milczeniu  
prokuratury informowały Czechy o  
aresztowania dłuższego niż 30 dni  
opowiadali się za likwidacją więziennictwa.  
Wnioskowano również, aby przy  
ekonomiczne preferencje umiarkowane  
więźniów do pracy.

#### UKRAINA

KIJÓW. 9.01. po południu do  
Ukraińskiej Ludowo-Demokratycznej  
milicji. Milawski nie wpuszcza  
milicja chce, z nim rozmawiać

komisariat. Pół godziny później, gdy Milawski wraz z żoną wyszedł na ulicę, z zaparkowanego samochodu wyskoczyło dwóch milicjantów i siłą wepchnęło go do samochodu, który odjechał w nieznanym kierunku. Warto przypomnieć, że Milawski spełnia bardzo ważną funkcję w pracach Ukraińskiej Niezależnej Agencji Informacyjnej.

KIJÓW. 7.01. aresztowano Jewhena Czernyszowa, członka Ukraińskiej Ludowo-Demokratycznej Ligii. Sad skazał go na 400 rubli mandatu za udział w demonstracji 19.11. zorganizowanej z okazji sprowadzenia na Ukrainę prochów trzech ukraińskich więźniów politycznych.